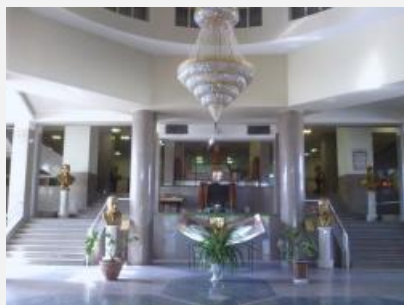

کتابخانه مرکزی تبریز یک گنجینه تمام عیار/نگهداری ۱۰۰۰ کتاب خطی و سنگی

در این کتابخانه نسخ خطی بسیار ارزش نگهداری می شود که در نوع خود بی نظیر هستند این نسخ توسط دانشمندان و نویسندگان مشهوری همچون بوعلی سینا، ملاصدرا، صائب، خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی نوشته شده است.

در این کتابخانه نسخ خطی بسیار ارزش نگهداری می شود که در نوع خود بی نظیر هستند این نسخ توسط دانشمندان و نویسندگان مشهوری همچون بوعلی سینا، ملاصدرا، صائب، خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی نوشته شده است.

به گزارش خبرنگار مهر، وقتی که وارد محوطه بزرگ و ساختمان زیبای کتابخانه مرکزی تبریز می شوی به خیالت هم نمی رسد که این ابنیه نوساز در دل خود بخشی از تاریخ و تمدن ایران زمین را یدک بکشد و میراث ارزشمند بزرگان علم و ادب و عرفان این خطه با فرهنگ باشد. ولی واقعیت چیز دیگریست که مایه فخر و مباهات ما ایرانی هاست چون این کتابخانه صدف های گرانبهای نسخ خطی بزرگانی چون بوعلی سینا، ملاصدرا، صائب و... را با خود به یادگار دارد.

وقف نامه ربع رشیدی ۷۰۰ ساله اولین اثر مکتوب ایرانی که درحافظه جهانی یونسکو ثبت شده است

مهدی درم نثاری رئیس کتابخانه مرکزی تبریز در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: دیوان صائب تبریزی که به دست خط خود صائب نوشته شده است، دیوان شرح اصول کافی ملا صدرا که توسط ملا صدرا به رشته تحریر در آمده است در کتابخانه مرکزی تبریز نگهداری می شود.

درم نثاری افزود: وقف نامه ربع رشیدی گوهر گران بهایی است که قدمتی بالغ بر ۷۰۰ سال دارد و یک اثر بی همتاست و بعنوان اولین اثر مکتوب ایرانی که درحافظه جهانی یونسکو ثبت شده است.

درم نثاری در خصوص نسخ خطی دیگر نیز گفت: نسخه های خطی ارزشمندی همچون انجیل رسولان ۱۲۰۰ ساله، کتاب با دستخط خواجه نصیرالدین طوسی، علامه حلی از دیگر کتب ارزشمند این مجموعه می باشد.

در کتابخانه مرکزی تبریز بالغ بر ۳۴۲۲ نسخه خطی نگهداری می شود

رئیس کتابخانه مرکزی تبریز خاطر نشان کرد: در کتابخانه مرکزی تبریز بالغ بر ۳۴۲۲ نسخه خطی نگهداری می شود که عمدتاً با موضوعاتی در خصوص ادبیات فارسی، عربی، پزشکی، نجوم، هندسه و علوم غریبه و ... را شامل می شود که اکثراً به دوران ایلخانی، صفوی و قاجار مربوط می شود.

این پژوهشگر حوزه کتاب و کتابخوانی افزود: نسخ خطی منابع ارزشمندی هستند که مورد استفاده پژوهشگران حوزه های مختلف علمی، تاریخی و هنری قرار می گیرد و جزو منابع دست اول در حوزه های پژوهشی به شمار می رود با گذر زمان، بر ارزش این آثار افزوده می شود.

رئیس کتابخانه مرکزی تبریز افزود: حفاظت از نسخه های خطی و نفایس یکی از رسالت های مهم کتابخانه ها به شمار می رود و با توجه به ماهیت و اهمیت ویژه این نسخ، کتابخانه مرکزی تبریز تمهیدات ویژه ای را بدین منظور مهیا کرده است.

درم نثاری خاطر نشان کرد: تمام نسخ خطی و نفیس موجود در کتابخانه مرکزی تبریز، پس از آزمایشات لازم در خصوص شناسایی قارچ ها و آسیب های مطرح در این زمینه، با استفاده از دستگاه ویژه آفت زدایی کتاب، آفت زدایی شده که این امر حداقل به مدت ۱۵ سال کتاب ها را از گزند آفات و آسیب های موجود در امان نگه می دارد.

وی در خصوص ارائه کتب خطی به پژوهشگران و اساتید دانشگاه گفت: همچنین به منظور استفاده راحت تر پژوهشگران و نیز حفاظت بهینه فیزیکی نسخ، تمام نسخه ها اسکن شده و فایل مربوطه در اختیار پژوهشگران قرار می گیرد مگر در مواردی که پژوهشگر حتماً نیاز به رویت اصل نسخه را داشته باشد که در محل کتابخانه با حفظ شرایط ایمنی و استاندارد، نسخه در اختیار پژوهشگر قرار می گیرد که در حال حاضر فهرست تمام منابع کتابخانه مرکزی تبریز در سامانه www.samanpl.ir برای عموم قابل دسترسی و جستجو است.

رئیس کتابخانه مرکزی تبریز در پایان سخنان خود در خصوص نگهداری دست نوشته ها افزود: در این کتابخانه با بهره گیری از دستگاه های اتوماتیک تنظیم دما و رطوبت، میزان رطوبت مخزن نسخ خطی و نفیس بین ۴۰ تا ۴۵ درصد و دمای محیط بین ۱۷ تا ۲۰ درجه کنترل می شود.

غنی ترین کتابخانه عمومی نهادی کشور با بیش از ۳۵۷ هزار نسخه کتاب

رئیس کتابخانه مرکزی تبریز در خصوص موقعیت جغرافیایی و تعداد کتب این کتابخانه گفت: کتابخانه مرکزی تبریز بزرگ ترین کتابخانه عمومی کشور در مجموعه نهاد کتابخانه های عمومی است که در زمینی با قریب به ۶ هکتار مساحت و ۱۱ هزار متر مربع زیر بنا ساخته شده است و غنی ترین کتابخانه عمومی نهادی کشور با بیش از ۳۵۷ هزار نسخه کتاب و منابع اطلاعاتی می باشد.

درم نثاری تعداد افراد دارای عضویت در این کتابخانه را بیش از ۱۲ هزار نفر اعلام کرده و افزود: این مجموعه تنها کتابخانه عمومی نهادی کشور است که مجهز به دستگاه آفت زدایی، آزمایشگاه کتاب و مجهز به دستگاه بوک اسکنر می باشد که به

عنوان یکی از جاذبه های توریستی فرهنگی منطقه که سالانه مورد بازدید توریست هایی از کشورهای مختلف خصوصاً جمهوری آذربایجان و ترکیه واقع می شود.

نسخه های خطی و کتاب های نفیس کتابخانه مرکزی مایه فخر و افتخار ایرانیان است

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان شرقی در گفتگو با خبرنگار مهر گفت: گنجینه و کتب خطی کتابخانه مرکزی تبریز یک گنج بزرگ و ارزشمند است که مایه مباهات ایرانیان و فخر عرصه فرهنگ است.

دکتر علی اکبر صفی پور افزود: این کتب نشان دهنده تاریخ و تمدن والای نیاکان و پدران ما است و ما باید از این درهای گرانبها محافظت نمائیم.

معاون اسبق پژوهش، برنامه ریزی و فناوری سازمان اسناد و کتابخانه جمهوری اسلامی ایران خاطر نشان کرد: اگر ما نتوانیم از تمدن و تاریخ گذشتگان مان مراقبت کنیم آیندگان حتما سهل انگاری ما را نخواهند بخشید و حفظ این گنجینه وظیفه همه ماست.

کتاب های نگهداری شده اکثراً چاپ سنگی، سرب و گراور هستند

مسوول مخزن خطی کتابخانه مرکزی تبریز در گفتگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه حدود پنج سال است که در بخش مرمت کتابخانه مرکزی تبریز فعالیت می کنم، اظهار داشت: کتاب ها و نسخ قدیمی در دستگاه تنظیم دما و رطوبت حداقل در درجه ۱۸ تا ۲۰ سانتی گراد و حداکثر در ۵۵ درجه سانتی گراد نگهداری می شوند.

افسانه یاجم همچنین در ادامه افزود: کتاب های نگهداری شده اکثراً چاپ سنگی، سرب و گراور هستند که با تیمول ضد عفونی می شوند.

وی خاطرنشان کرد: از کتاب ها و نسخ قدیمی اندازه گیری "پی اچ" به عمل می آید تا درصد اسیدی بودن آنها مشخص شود و قفسه های نگهداری کتاب نسخ قدیمی از لعاب پخته ساخته شده است.

۴۰۰ نسخه خطی و ۶۰۰ کتاب سنگی در این کتابخانه نگهداری می شود

این کارشناس مرمت اسناد از راه اندازی بخش مرمت اسناد در کتابخانه مرکزی تبریز خبر داد و افزود: با همکاری شهرداری قرار است که این بخش نیز به زودی راه اندازی شود.

یاجم اظهار داشت: در سال های گذشته فعالیت هایی در خصوص شناسنامه دار کردن نسخ قدیمی انجام شده است و تاکنون ۴۰۰ نسخ خطی و ۶۰۰ کتاب سنگی، گراور و سرب شناسنامه دار شده اند.

وی خاطرنشان کرد: از این تعداد آثار تمام کمبودها عکسبرداری شده است و با راه اندازی شدن بخش مرمت، اسناد شناسنامه دار کمک زیادی برای احیای این سندها خواهد کرد.

مسوول مخزن خطی کتابخانه مرکزی تبریز همچنین در ادامه از همکاری دانشگاه هنر اسلامی آذربایجان شرقی خبر داد و افزود: به علت وجود رشته مرمت در این دانشگاه برخی از هنرجویان در پایان نامه های خود کتاب ها را مرمت می کنند.

یاجم با بیان اینکه وضعیت قفسه های نگهداری نسخ قدیمی نرمال است، اظهار داشت: تا حد ممکن سعی می شود ورود و خروج افراد به مخزن کنترل می شود و به گروه های ۱۰ نفری اجازه ورود داده می شود، چرا که ورود بیش از ۱۰ نفر باعث ایجاد گرد و غبار در این فضا می شود و در هنگام ورود نیز به افراد کفش های مخصوص داده می شود.

وی همچنین در ادامه از مرمت جزئی از قرآن و زیارتنامه کاغذی با تکیه گاه چوبی در این مجموعه خبر داد.

گزارش از: اسد بابایی بارنجی